

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 3. sz.

Az ismétlő iskoláztatásról.

Azon alkalomból, hogy f. hó 17-én az ugynevezett „ismétlő” vagy másként „vasárnap” iskoláztatás kezdetét vette, időseirűnek véljük az iskoláztatás e neméről egyet-mást elmondani.

Az elemi oktatás az 1868-ban készült népoktatási törvény értelmében két tanfolyamot foglal magában: a 6—12 életévig tartó mindennapi és a 12—15 évig tartó ismétlő tanfolyamot.

Az ismétlő iskoláztatás célja: a mindennapi tanfolyamon szerzett ismeretek felújítása, megszilárdítása és kibővítése, más szóval az a cél, hogy a 12—15 éves korban levő gyermek a már megszerzett ismereteket el ne felejtse, sőt azokat lehetőleg gyarapítsa.

Figyelemre méltó a miniszteri utasításnak az iskoláztatás e nemére vonatkozó része, mely szerint kötelessége a tanítótestületnek a mindennapi oktatás mellett az általános ismétlő iskolát a miniszteri tanterv szerint úgy a fiúk, mint a lányok részére pontosan és lelkiismeretesen ellátni.

Az ismétlő iskoláztatásnak a törvény rendelkezései értelmében szigorú következetességgel és lelkiismeretességgel való keresztül vitele éppen abban a korban tartja a tanuló ifjúságot a mindennapi iskola elvégzése után, nevelő és oktató kezében és vezetése alatt, a mikor (13—15-ik életévben) mint a lelki élet legfogékonyabb korában, mindkét nembeli ifjúságra nézve a szellemi és erkölcsi elhanyagolás károkat okoz; viszont az erkölcsi és nevelői támogatás és vezetés üdvös gyümölcsöket terem, mert a népiskola összes nevelői és oktatási eredményeit mintegy megőrzíti.

Az ismétlő iskola ismét kétféle: általános és gazdasági irányú ismétlő iskola; utóbbi már szaktanító vezetése alatt

áll, vagy legalább is olyan tanító vezetése alatt, aki gazdasági tanfolyamot hallgatott.

Nálunk a város belterületén az általános ismétlő iskola; tanyákon pedig a gazdasági irányú iskola felel meg a követelményeknek.

Ezuttal az általános ismétlő iskoláról akarunk szólni.

Miért nem bír az iskoláztatásnak e neme, (vagyis az ismétlő iskola) városhelyen gyökeret verni?

Ennek oka a városi viszonyokban rejlik. A városi gyermek, elvégezvén az elemi mindennapi tanfolyamot, gimnáziumba, polgári iskolába iratkozik, vagy ipari, kereskedői pályára lép s úgy elenyészően kevés az ismétlő iskolára kötelezettek száma. Ezek rendszerint tehetősebb szülők gyermekei, akik szállásra mennek gazdálkodni.

Már most, ha számba vesszük hogy a 12—15 életkorú gyermekek részint gimnáziumba, polgári iskolába, az iparos tanonciskolába, a kereskedő tanonciskolába kerülnek: semmi csodálni való nincs abban, hogy az általános ismétlő iskolába nem jut tanuló, vagy ha találkozik, úgy ez olyan szegénysorsu, ki kénytelen szolgálatba lépni, avagy más módon kenyér után nézni.

Hogy a város belterületén az általános ismétlő iskola csak papíron van és lehet meg, azt ama körülmény is bizonyítja, hogy az ismétlő tankötelesek csak két központba vannak koncentráva: egyik központ a kakas iskola, a második a galamb iskola. Mindkét iskolánál 3—3 nő és 3—3 férfi tanító látná el a tanítást, és pedig a nyári hónapokban heti két és a téli hónapokban heti öt órán át.

A mi ismétlő iskoláink ezek szerint az iparos és kereskedő tanonciskolákba járnak.

A tanyákon ellenben az is-

métlőiskoláztatás keresztül vitele utjában semmi akadály nincsen és tulajdonképen csakis tanyákon virágozhat fel az ismétlő oktatás, különösen a gazdasági irányú ismétlőiskoláztatás, annál inkább, mert a város e célra minden tanyai tanító, illetve iskola részére 1 láncc földet hasít ki ismétlőiskolai gazdasági oktatás céljaira.

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szept. 19.

Fejérváry Géza báró ma délből Bécsből visszaérkezett. A tegnapi kihallgatás után most az egész politikai világ feszült kíváncsisággal várja a fejleményeket. Itt-ott a reménységnek egy-egy sugára is kezd felecsillanni, noha egészen bizonyos, hogy az ellentétek még mindig nem tompultak el. A „P. L.”-nak azt jelenti Bécsből, hogy a koalícióval való megegyezésre még mindig igen csekély a reménység, mivelhogy a főkérdésben, a magyar vezényszó dolgában se a király se a koalíció nem enyhítették álláspontjukat. Ilyeténképen vajmi keveset lehet várni Andrassy Gyula gróf és Kossuth Ferenc kihallgatásától.

Fővárosi politikai körökben ma délelőtt futótűzként terjedt el az a hír, hogy Zichy János gróf csütörtökön kihallgatásra megy s mint designált miniszterelnök fogja elhagyni a király dolgozószobáját. A fáma szerint Zichy János gróf első sorban a koalícióval tenne kísérleteket és sikertelenség esetén október 10-én feloszlata a képviselőházat.

Nyilvánvaló, hogy a kérdésnek ilyen beállítása nyilván kombináció. Sőt egyáltalában a Zichy János gróf meghívásáról szóló hír legalább is korai. Mert jól informált helyeken azt beszélik, hogy csütörtökre a szabadelpvűpártnak egy volt miniszter tagja kap meghívást a királyhoz s az illető, mint homo regius közvetíteni fogja a tárgyalásokat a koalícióval.

Ámde az sem hivatalos hír, — aminthogy e pillanatig még nincsen hiteles információ az elkövetkezendőkről. Ilyenkor aztán tág tere nyílik a kombinálatásnak s ezt mindig regisztrálni kell, mert a kombinációk nagy tömege tükrözik vissza legjobban a politikai világ feszült, izgalmas hangulatát.

A koalíció vezetői mind távol

vannak Budapestről. Kossuth Ferenc este érkezik vissza Békés Csabáról. Függetlenségi körökben feszült kíváncsisággal várják a marosvásárhelyi bűnügyi tárgyalás végét, melynek főszerepvivője Ugron Gábor koalíciós vezér.

A magyar vasutasok országos szövetsége.

— Szabadka székhely. —

Még a vasuti sztrájk alkalmából elhatározták Magyarország vasutasai, hogy saját anyagi és erkölcsi érdekeik megvédésének szempontjából megalakítják a magyar vasutasok országos szövetségét. Sokáig váratott magára ezen üdvös eszmének megvalósítása, de most úgy látszik, az ige testté fog válni.

Mint hogy Szabadka egyik kerületi székhelynek van kiszemelve, a helybeli vasutasok f. hó 24-dikén megtartják az alakuló ülést, melyre a következő meghívóval hívja össze a helyi bizottság a vasuti alkalmazottakat:

Meghívó.

A magyar vasutasok országos szövetségének megalakulása immár küszöbön áll. A kerületi csoportok szervezése és felállítására az előkészületek az ország összes vonalain lázasan megkezdődtek. — Mint hogy pedig a szövetség kidolgozott alapszabály tervezete szerint kerületi székhelyül Szabadka is felvetetett, a helyi bizottság szükségesnek tartotta az ezen kerületi csoportba tartozó összes alkalmazottakat szervezkedés és megalakulás céljából egy közös értekezletre összehívni.

Tisztelettel felkérjük ennél fogva a szabadkai és ennek kerületéhez tartozó tiszti, altiszti és szolgálai kart, valamint a vasut üzeménél alkalmazott összes munkásokat, hogy f. évi szeptember hó 24-én d. u. 3 órakor a szabadkai Máv. altiszti körben tartandó értekezleten minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Megjegyezzük ez alkalommal, hogy az országos szövetség központi szervező bizottságát a megtartandó értekezletről szintén értesítettük s felkértük, hogy ezen szervezkedő értekezletre saját kebeléből egy előadót kiküldjön.

Felhívásunkra a központi szervező bizottság értesítése szerint Czövek Gyula máv. ellenőr, Breuer Ferenc és Turcsányi Pál urak fognak megjelenni s a szervezkedés illetve megalakulás előkészületeiben bennünket támogatni.

Új könyvkötészet!

Alulírott van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Szabadkán, VII. kör, Batthyány-sára hozni, hogy Szabadkán, utca, közvetlen az ipartestület helyisége mellett, egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő könyv- és disztribúciós-műhelyt nyitottam, ahol minden e szakmába vágó munkát jutányos ár mellett gyorsan és pontosan eszközök. Becses partiógását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Sculptéry István, könyv- és disztribúciós.

Ismételten felkérjük tehát az összes alkalmazottakat, miszerint a fentebb kitézett időben és helyen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Szabadkán, 1905. szept. hó 19-én.

A helyi bizottság.

A Szabad Lyceum tanfolyama.

Nagyfontosságú kulturmisszió teljesítéséhez fogott a szabadkai Szabad Lyceum vezetősége akkor, mikor elhatározta, hogy továbbképző tanfolyamot rendez leányok számára, akik a polgári iskola négy osztályának elvégzése után általános műveltségüket mélyíteni és szélesebb körűvé tenni kívánják.

A Lyceum vezetőségének erre a vallás és közoktatásügyi miniszter az engedélyt megadta s akkor lapunkban is közöltük az értesítést, melyben a Lyceum nagy műveltségű és ügybuzgó elnöke a jelentkezésre hívja fel a művelődésre hajlandósággal bíró leányokat, hangsúlyozva azon körülményt, hogy a tanerők nem elméletet, hanem tárgyi ismereteket kívánnak közölni s gyakorlati ügyeségeket elsajátíttatni.

A felhívásnak máris meg van a kellő eredménye, amennyiben eddig már annyian jelentkeztek, hogy a tanfolyam megnyitása lehetővé vált. Holnap délelőtt fél 10 órakor fogja a Lyceum vezetősége a tanfolyamot megnyitni s az előadások is kezdetüket veszik. Ismételten felhívjuk a magunk részéről is a holnapi alkalomra különösen az intelligens társadalmi osztályhoz tartozó családok figyelmét, hogy ne mulasszák el leányaikat a házagópótló intézmény igénybevételére serkenteni, mert a működésre vállalkozó és felügyeletet gyakorló kiváló értelemmel megválogatott tanerők biztosítékot nyújtanak az iránt, hogy a továbbképző tanfolyam által feleslegessé vált a drága magán nevelőintézetekben fejleszteni tovább ismereteiket.

A Zeysig-botrány.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szept. 19.

A Zeysig-botrány kezd már a nagyszabású állambotrányok színét és jellegét magára ölteni, a panamák és Dreyfus-afférek minden immoralitása, gaszága, rágalma, hazugsága és jellemtelensége összehordódott erre a szemétrákásra. A szemetet pedig ezen a dombon nemcsak az érzések és események képezik, hanem nagy, mondhatjuk tulnyomó részben a színjátészó, színpalack előtt és mögött szereplő személyek is. A rágalom és piszkolódás bombái repülnek innen is, tulnan is, büzt és szennyet terjesztve, a piszkos botrányok sertései pedig vidám rüfögéssel fürödnek, bukdácsolnak a kloakában.

Bérczi Béla elejtése.

Bérczi sohasem volt rokonszenves sem a közönség, sem a sajtó előtt. Tulságosan erélyesen kezelt mindent és különösen az intelligens osztálylyal szerette hatalmát éreztetni. Valóság-gal kéjelgett, ha ügyvéd, bíró, hírlapíró, vagy hasonló állású ember került tényleges, vagy ráfogott deliktum címen kezei közé. Ez a rábizonyításra és elzárásra éhség szinte megrögzöttnek mondható.

Jelenlegi tulbuzgalmával a főkapitányt is beleártotta az ügyekbe. A főkapitányt természetesen felelősség terheli mindazért, amit közgei cselekszenek, ez alól a felelősség alól nem is igyekszik magát kivonni. A

hírlapírókat ő rendelte magához, ő váratta őket, ő tehetett arról, hogy a berlini sürgöny tudomásukra jutott, mert a jelenlevő hírlapírókkal nem törődve, hangosan diktálta a sürgönyt. Ugy tudjuk, hogy emiatt és az utóbbi napokban történt egyebek miatt is, a viszony a főkapitány és Bérczi tanácsos között feszültté lett és a főkapitány hivatalos uton is kifejezte elégedetlenségét.

Zigany 400 koronája.

Ameddig a kir. tábla nem dönt a szabadlábba helyezés dolgában, újabb lépés a Zigany-ügyben nem történhetik. Maga a vizsgálat is szünetel addig.

A multkor megemlékeztünk arról hogy a rendőrség a Ziganynál tartott házkutatás alkalmával 400 koronát talált. A vizsgálat kiderítette, hogy ez a 400 korona maradványa annak az 1200 koronának, amelyet Zigany egy nagyobb mű lefordításáért kapott a Révai Testvérek cégtől.

Az orosz forradalom.

Lemberg, szept. 19.

Varsóból jelentik, hogy ott a politikai gyilkosságok elszaporodása és rendőri közegek folytonos megtámadása miatt legközelebb az ostrom-állapot szigorítását várják.

Kutarisz, szept. 19.

Mintegy 2000 főnyi tömeg az éjjel Abaasa állomáson megtámadott egy foglyokkal telt vasuti kocsit. A tömeg és a foglyok kíséretében lévő csapatok között heves fegyvertűz fejlődött ki, miközben egy támadó, mint a csapatok részéről sok ember meghalt és sok megsebesült.

Varsó, szept. 19.

Ma délután ismét rendőrség és katonaság vett körül több imaházat. A rendőrség behatolt a templomokba és az ottlevőket átkutatta. Mintegy 20 zsidót letartóztattak.

Tiflisz, szept. 19.

Az éjjel tatárok Susából menekülő örményekkel megtelt öt kocsit megtámadtak, az örmény férfiak nagy részét megölték, az asszonyokat pedig fogságba hurcolták. A keddari Siemens-öntöde igazgatósága arra kérte Siremkin tábornokot, hogy küldjön ki kozákokat, mert a vidéket fölfegyverezett tatár bandák tartják megszállva és a vasöntöde alkalmazottait megölésse fenyegetik. Dacára ennek, mégsem mernek a munkások kezébe, saját védelmükre, fegyvert adni.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Szeptember 23. A máv. altiszti kör szüreti mulatsága saját kerthelyiségében.

Szeptember 24. A katolikus legényegylet szüreti mulatsága, egyleti helyiségében.

Szeptember 24. A magyar vasutasok országos szövetségének megalakulása a máv. altiszti körben.

— Személyi hír. Bezeredy István főispán ma délelőtt Bajára utazott, hol a törvényhatósági bizottság ma délutáni közgyűlésén elnökölt.

— Királyi kitüntetés. A hivatalos lap mai száma hozza, hogy Ő Felsége Alster Péter 86. gyalogezredbeli I. osztályu főfegyvermesternek sok évi kötelességű szolgálatának méltánylásául a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Pénztár átadás. Létmányi Miklós házi pénztári ellenőr ma kez-

dette meg négy heti szabadságát. A pénztárt ma délelőtt adták át hivatalosan Ognyanov Milán pénztári helyettesnek, aki Létmányit szabadságának tartama alatt helyettesíteni fogja.

— A törvényszék új elnöke. Bár a kinevezés híre hivatalos formában még nem jutott el hozzánk, illetékes helyről nyert értesülésünk alapján megírhatjuk, hogy a szabadkai kir. törvényszék új elnökének kinevezése már befejezett tény. A hivatalos lap legközelebbi számában fogja hozni, mint velünk tudatják, hogy Wöber Ferencz, a szegedi kir. járásbíró vezetje nevezetett ki törvényszékünk elnökévé.

— Kiküldetés. Jövő vasárnap, e hó 24-én leplezik le nagy ünnepségek keretében Makón Kossuth Lajos ércszobrát. A leplezési ünnepségre Makó város közönsége városunkat is meghívta. A mai tanácsülés dr. Bóbits József kultutárnácsuokot küldötte ki hogy a várost az ünnepségeken képviselje.

— A közjegyzői kamara tisztújítása. A szegedi kir. közjegyzői kamarának f. h. 17-én Szabadkán megtartott közgyűlése alkalmával megejtett tisztújítás eredménye a következő: Kamarai titkárrá választott: dr. Jedlicska Béla szegedi kir. közjegyző. Választmányi tagok lettek: dr. Jedlicska Béla szegedi, dr. Kern Lajos szegedi dr. Flatt Victor szabadkai és Vissy Károly 6-becsei kir. közjegyzők. Póttagok: dr. Demkó Pál makói és dr. Heinrich István csongrádi kir. közjegyzők. A fegyelmi bíróság tagjává megválasztottak: dr. Jedlicska Béla és dr. Kern Lajos póttagokul: dr. Demkó Pál és Mattiasich Dezső kir. közjegyzők.

— József főherceg — és a «Magyar Elbeszélők». Mint értesülünk Ő Fensége József főherceg ur az Elek Zoltán miskolci íróársunk szerkesztésében megjelenő «Magyar Elbeszélők» védnökségét a legkegyesebben elfogadta. A «Magyar Elbeszélők» gyűjteménye 50 kötetből áll, a legjobb elbeszélő írók művét foglalja magában s ára világoskék angol vászonkötésbe kötve 50 korona. Megjelenik f. évi október havától kezdve negyedévenként 5 kötetes sorozatokban. E nagyszabású irodalmi vállalat tiszta jövedelmét a gyűjtemény nemes gondolkozása szerkesztője a «Tüdőbetegek Szantóriumai Egyesülete» javára ajánlotta föl s így aki a művet megrendeli nemcsak a magyar nyelv és irodalom fejlődését mozditja elő, hanem egyben jótékonyt is cselekszik, mivel fillérei által a szenvedő emberiség fájdalmát enyhíti. A mű megrendelhető havi 2—3 korona részletfizetés, vagy negyedévi 5 korona utánvét mellett Széchenyi és Társa könyvkiadóhivatalától Miskolcon. A művet olvasóink szives figyelmébe és pártfogásába ajánljuk.

— A polgári iskola rajztanára. A helybeli polgári fiúiskolánál rendszeresített rajztanári állásra az iskolaszék Stepanek Ernő képesített rajztanítót választotta meg. Az új tanár ma meg is kezdte működését.

— Halálozás. Városunknak egyik közismert derék polgára Jets Lajos városi állatorvos ma reggel 71 éves korában hirtelen elhunyt. A jókedélyű öreg ur még tegnap este vig hangulatban beszélgetett el szomszédjával, reggelre pedig házvezetőnője halva találta. Szívszélhűdés vetett véget életének. Temetése holnap délután lesz.

— Palics kiépítése. A Palics fürdőben építendő két egyemeletes szálloda, meleg fürdő, gyógyépület, hideg vizgyógyintézet, gépház, nagy vendéglő, népvendéglő, szolgálakások, szabadfürdők és egyéb kisebb építkezések eszközésére a közgyűlés által adott felhatalmazást a miniszter is jóváhagyta, minélfogva a város tanácsa ma értesítette a mérnöki hivatalt, hogy a pályázat haladéktalan kiírására tegye meg a szükséges intézkedéseket. A kibocsájtott terv pályázati hirdetmény értelmében a pályatervet 1906. évi február hó 1-ig nyújthatók be.

— A városi kaszálók bérbeadása. A városi tanács ma foglalkozott a város tulajdonát képező kaszáló földek bérbeadására megtartott árverések eredményével. A tanács legnagyobb részben jóváhagyta az árverések eredményét.

— Tragikus halál. Magyar-Kanizsáról táviratozzák: A szomszédos Csókán, Borzas Ferenc gazda fia a szénásszekérről leesett és a kerekek keresztül mentek rajta. A fiu azonnal meghalt.

— Vas és fémmunkások nyilvános szakgyűlése. Szépen látogatott gyűlésük volt a szabadkai vas és fémmunkásoknak mult vasárnap. A gyűlést Hamburger József nyitotta meg s elnöknek Németh Istvánt, jegyzőnek Hegedűs Jánost ajánlotta, kiket a gyűlés el is fogadott. Németh I. megköszöni a beléhelyezett bizalmat, megnyitó beszédében hangoztatja, hogy a munkásság nem törődik saját helyzetével, de azzal sem, hogy saját szervezetébe belépjen, hogy ott öntudatra ébredjen. Emlegetve azt, hogy a munkásoknak nincsen meg a kellő védelmük, kell, hogy saját erejükre támaszkodjanak, Ezután Hamburger József beszélt hosszasan a szervezkedés célja és haszna felől. Több felszólalás után a gyűlés rendben véget ért.

— Elveszett egy tizenkét igazgyönggyel ékített brosstü. A becsületes megtalálót kéri a károsult, hogy a brosstüt 10 korona jutalom ellenében a rendőrségnél szolgáltatassa át.

— Five o' clock tea! Beállított nemrégiben egy lipótvárosi asszonyka egyik teakereskedőkhöz és kért tőle five o' clock teát persze kinevették. A szegény (pedig dehogyan az) — asszonyka nem értette ezt s azért legközelebb, ne hogy kinevessék, így akart bevásárolni: „Kérek teához való legfinomab cognacot”. Persze erre már nem nevettek, hanem előadtak neki egy üveg barackcognacot, melyet az Első Alföldi Cognagyár r. t. készített Kecskeméten. Kérje mielőbb a Barack Híradót melyet ingyen és bérmentve küld a gyárvezetőség.

— Tudomásul. Olvasóinknak és az egész érdeklődő közönségnek szives tudomására hozzuk, hogy különösen hirdetésekre vonatkozó telefonkérdezősködésekre, az érdeklődés rohamos emelkedése folytán, telefon útján felvilágosításokat nem adhatunk s igen kérjük az érdeklődőket, hogy esetleges tudakozódásokat kiadóhivatalunkban személyesen eszközöljenek, a hol is szivesen állunk bárkinek szolgálatára.

— Mozgó fényképek. Méltó érdeklődés nyilvánul a szénatéren felállított elektró bioskop mutatványai iránt. Az érdekes műsor és a sok helyről érkező dicséret, amelyet a tökéletes mutatványok kiérdemeltek, biztosítják, hogy a vállalkozásnak állandó pártolásban lesz része városunkban is.

— Ha jól és olcsón akarjuk szükségletünket beszerezni, cipő, kalap, fu öltönyök, uri és női divat eltekben, úgy forduljunk a jóval megnagyobbított Versenyáru üzlethez Szabadka, papucs piac. 1082

— A legjobb gyógyszer. Száz és száz belsőleg szinylődő embernek adta vissza drága egészségét a Kationa-féle növényesszencia-fluid fölmulthatatlan gyógyereje. — Mindenki meggyőződhetik erről, aki nincs tisztában bajának természetével és egyszer megkísérli e megfizethetetlen szer használatát. Már nemcsak Szabadkán, de az egész környéken ismerik kitűnő hatását s a fluid valószínű idegenforgalmat produkál a VIII. körű gyógytárban.

Nincsen szegénység.

Szegény emberek,
öreg emberek,
gyenge asszonyok,
fiatal leányok,
felnőtt gyermekek,

akik a nehéz munkát nem bírják, mégis kereshetnek naponta egy-két, vagy három koronát is, ha a

Bácsmezei Napló

elárúsításával foglalkoznak.

Ennél könnyebb kereset manapság nincs.

Egy krajcárért

minden eladott Bácsmezei Napló után fél krajcár az övé.

Már pedig eladhat bárki is könnyűszerrel két-háromszáz Bácsmezei Naplót, mert azt a közönség szívesen veszi, ha azt neki kínálják, házhoz hordják.

És ha egyszer valaki, aki szorgalmasan megszerez magának vagy kétszáz biztos helyet, ahová aztán minden reggel rendszeresen beviszi a Bácsmezei Naplót, mint a pék a zsemlyét a házakba viszi, az állandó, könnyű keresetet biztosít magának télen, nyáron.

Különösen alkalmas ez a foglalkozás szegény asszonyok részére, akik nyáron reggel öt-hat órától, télen pedig het órától tíz óráig, vagy féltizenegyre eladták az újságot és azontul már haza mehetnek a házuk körül munkájukat még egész napon végezhetik; gyermekeiket ápolhatják, főzhetnek, moshatnak, amit ha napszámba mennek dolgozni, nem végezhetnek el. Pedig napszámban még kisebb a keresetük, mint az újságelárusítással.

A fővárosban és a nagy világvárosokban sok ezer szegény munkaképtelen ember keres szép pénzt újságelárusítással, holott azelőtt éhezett.

Sok letört uri fajta nép is foglalkozik most újságelárusítással, mert az könnyű és jó kereset.

Aki a Bácsmezei Napló elárusításával akar foglalkozni, az jöjjön be a nap bármely szakában a Bácsmezei Napló kiadóhivatalába, — Batthyányi-utca (Kladek és Hamburger könyvnyomdája). Itt bővebb felvilágosítást kap.

Megörült ügyvéd.

Nagy ribilliót okozott tegnap éjszaka Budapesten az Erzsébet-köruton egy szegény tébolyodott ember, aki családjával együtt Amerikába készült, hogy — miután itt kirekesztették a tisztességes emberek sorából — új életet kezdjen a tengeren túl.

Dr. Ivanic Mladen gavadiai ügyvéd, akit sikkasztásért és okirathamisításért négy évi börtönre ítéltek, csak a napokban szabadult ki a börtönből. Kiszabadulása után pénzzé tette mindenét, s feleségével és két gyermekével együtt Amerikába készült. Tegnapelőtt érkezett meg családjával Budapestre s itt a Szövetség-utca 28. számú házban szállt meg egyik rokonánál.

Dr. Ivanic tegnap megváltotta már a hajójegyeket maga és gyermekei részére hogy holnap Fiuméba utazzon, hogy ott a napokban induló Pannónia gőzhajóra szálljon. Az este még elmentek vacsorázni egyik körüti vendéglőbe ahol úgy féltizenegyre maradtak.

Alig haladtak pár lépést a köruton, egyszerre csak kiszakította magát felesége karjából s ruháit letépvé magáról, a közeledő villamos elé rohant.

— Nem megyek, nem megyek! Elnyel a tenger!

A járőkelők összeszaladtak s feleségével valahogy lecsillapították a boldogtalant.

Az asszony azután kocsiba ültette s úgy vitte a lakásukra. Itt Ivanic egy kissé jobban lett, lefeküdt s el is aludt.

Éjfél tájban felugrott az ágyból s az ablakhoz szaladt, hogy kivesse magát az utcára. Felesége felébredt az ablak nyitására s kétségbeesetten fogta le férjét, hogy öngyilkossága elkövetésében megakadályozza, ami a házbeliéek segítségével sikerült is.

TÁVIRATOK.

Tüzek.

Eszék, szept. 19. A mitrovicai Veisz H. és fia cég gőzmalma teljesen leégett. A tüzoltóknak nagy fáradsággal sikerült a sörfőzdét megmenteni. A tüzoltóság parancsnoka és két tüzoltó súlyosan megsebesültek.

Beregújfalu, szept. 19. Husz lakóház a hozzátartozó melléképületekkel, a behordott takarmánnyal együtt tüzvésznek esett áldozatul. Az oltást lehetetlenné tette az a körülmény, hogy az egész községben csak egy kut van, amely már az első fél órában kimerült.

Az olaszországi földrengés.

Cosenza, szept. 19. Igen heves földlökés következtében ma reggel Sciglianóban, Rosében, Aigelóban, Roglianóban, Disignanóban és Fiume Fredoban számos ház bedőlt. Emberéletben nem esett kár. San Pietrobán, ahol Ferraris miniszterelnök tartózkodásának idején volt a földlökés érezhető, a lakosság elmenekült a községből. Martiranóban hatalmas földrengést éreztek. Nagy sziklatömbök váltak el a hegységektől és a völgybe zuhantak. Sok ház bedőlt. Fambroneben (Monteleone kerület) egy földmívelő embert kilenc nap után élve huzzak elő a romok alól. A Stromboli még mindig háborog.

REGÉNY CSARNOK.

A HÁREMNO.

Írta: Dugovich Imre. 32

— Főhadnagy ur, én leszek a szomszédja, mondta Máté, s feleletet sem várva állt a főhadnagy mellé, nem ugyan a szomszédság kedvéért, hanem, hogy a táncban segítségére lehessen.

— Nem kell férfi szomszéd, ellenkezett Olga, de bizony hasztalanul.

Máté, mintha nem is hallotta volna Olga közbeszólását, átkarolta a főhadnagy derekát és a mellette álló leányt. A másik percben megindította a táncot, észrevétlenül sugva a katonának a lépéseket. Eleinte akadózott a kör, de néhány perc múltán a jó tanító mellett a főhadnagy is belejött az ütembe. Hol lasabban, hol tüzebben forgott a kör. Máté is heviteni kezdte a tánc s csakhamar dalával kezdte kísérni a zenét. A dal ragadós. A nótá ötödik szavát már az egész táncoló kar énekelte, kivéve Olgát és a főhadnagyot.

A véletlen akarta talán, hogy az egymás mellett táncoló Zorka és Kálmán Olgával és a főhadnaggal szemközt kerüljenek. Talán nem is a véletlen, talán az a sajátságos, csodás erő, amelyet önkéntelenül kutatunk és mert székhelyére, lényegére nem bukkanunk, azzal akarjuk gyöngeségünket leplezni, hogy elnevezéseket találunk ki, aminők: gondviselés, sors, végzet és még egy csomó szó, — amely meghatározások az ismeretlen után való kapkodásnál nem egyebek.

Olga arcáról boldogság sugárzott tánc közben. Kálmánon is erőt vett a visszaemlékezés az ifju kor örömeire, mikor még Zorkával, a játszótárral táncolt. Az arcaik pirultak, mozdulataik elárulták, hogy bensőikben ártatlan szenvedélyek uralkodnak. Zorka karja súlyosabban nehezedett Kálmán vállára; ez meg önkénytelenül vonta magához közelebb az önfeledten danázó táncosnót. Tekintetük akaratlanul keresték egymást. Ebben az önfeledtségben a gyönyörű két alak magára kényszerítette a figyelmet. És az a varázs, amely lényekből kiömlött, szenvedélyeket, érzelmeket, sejtelmeket volt képes kelteni még a kevésbbé fogékony lelkében is.

Olga és a főhadnagy sem vonhatta ki magát a két lényből áradó varázs alól. Olgában valami haragféle kezdett támadni; a főhadnagyban meg az imént folytatott beszélgetésre való visszaemlékezés a gunyolódó kedvet ingerelte. Percekig nézte a két alakot, észre sem véve, hogy Olga önmagával küzdöve marad csak meg a táncoló körben. Ebben a lelki állapotban szólította meg Olgát.

— Grófnő, tudom már ki az elérhetetlen imádott.

A grófnő nem felelt. Most már valami félelmes dac kerítette hatalmába; dac, mely rendszeren azokon vesz erőt, akiket cselekedeteikben sokszor a nemessel vegyes irigység, féltékenység irányít.

— A grófnő hallgat, alighanem igazam van.

— Hallgasson, felelt a második megszólításra idegesen, nem jogosítottam föl a találgatásra.

Ha a főhadnagyban a bor hatását nem fokozta volna a tánc, talán nem mert volna Olgával feleselni. A megszokott illem sem engedte volna meg neki. De így nem birt elhallgatni.

— Mondhatom, igaza volt a grófnőnek, mikor azt mondta, hogy jó izlése van a kicsikének.

— Mondtam már, hogy nem hatalmaztam föl semmiféle találgatásra.

A bor, meg a tánc démonát nem lehetett már elhallgattatni. A főhadnagy gunyosan szemlélte a vele szemközt táncoló párt. Kálmán most véletlenül rátekinített, s e pillanatban az arca elkomorult. Megint az az ismeretlen erő figyelmeztette talán. A főhadnagy mögött Ivánt látta meg, s ami feltűnt neki az az volt, hogy Iván nem is Zorkára, hanem a főhadnagra fordítja minden figyelmét.

— Igazán jó izlése van Zorkának, kacagott föl a főhadnagy, s a szerelemnek nem is kell okvetlenül plátóinak maradni.

E pillanatban Kálmán egyetlen ugrással termett a főhadnagy előtt, s a hatalmas termet, mit a gyík siklott el közte s táncosnője között, hogy a másik pillanatban megmarkolja Ivánnak a főhadnagra emelt karját. Máté a következő pillanatban a főhadnagyot és Olgát vezette távolabb, mintegy öntudatlanul.

Folyt. köv.

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ ALAPITÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Szerkesztői üzenet.

L. Z. Budapest. Szívesen vettük figyelmét, de azt hisszük, hogy a dolog megisméltése fölösleges lenne, mert hiszen a dolog lényegén nem változtatna.

H. M. Szabadka. Tessék elhinni, hogy mindkettőre nézve nem az a fő, hogyan adta, hanem hogy egyik is a másik is szívből adta az ajándékot. Utólagos kiegészítés ártalmára lenne az egész ügynek.

Kiadó lakások

VIII. kör Kelet-utcában 414 alatt.

Értesítést ad

Magyarné

1177

VI. kör Széchenyi-tér 98 sz.

Egy jó karban lévő, használt

kerékpár

35 forintért eladó.

Cím a kiadóhivatalban. 1202

Tanoncok,

kik 1—2 gimnáziumot vagy polgárit végeztek,

felvétetnek lapunk könyvnyomdájában.

KÖNYVELŐ

szerény fizetéssel

állást keres.

Cím a kiadóhivatalban.

14—15 éves leányok

felvétetnek

lapunk könyvnyomdájában.

KIS HIRDETESEK.

Minden szó 3 fillér - Vastag betűkből 6 fillér - Legkisebb hirdetés 30 fillér

Használt zongora. Keresek egy jó karban lévő használt zongorát. Cím a kiadóhivatalban. 1204

Vesz használt tankönyveket regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedés Szabadkán szemben a gymnasiummal. A világhírű „Progress” cigaretta hüvely főraktára Nikotin mentes egyiptomi papír 100 hüvely egy doboz csak 9 kr., a legfinomabb egy doboz csak 11 kr. Levélpapír, írószersz. Irodai felszerelések bámulatos olcsók. **Kölesön** könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbja az Antikváriumba. 1010

Kiadó uri lakás. 4 egymásba nyíló szoba verandával, külön álló konyhával, fürdő szoba, pince, padlás, esetleg istállóval a villany teleppel szemben azonnali kiadó. Tudakozódní a villanyteleppel szemben levő Ábrahám Róbert fűszerüzletében lehet. 1032

Megvételre keresek fűszer- és vas- vagy tiszta fűszerüzletet a vidéken. Cím Flink István Moór (Fejérmegye).

A kisújszállási kölcsönös segélyzőegylet mint szövetséget gyakornokot keres.

Röfös- és rövidáruességét, izr. vallásu. 2-4 évi gyakorlattal bír, magyar és németül beszél, ügyes eladó és rakodó, azonnal vagy október elejére állandó alkalmazást nyer Schäffer S. Mór cégnél, Bácsfeketehegyen.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szíves tudomására adni, hogy helyben, **Deák-utca, dr. Szilasi-féle házban,** Havas Ferenc mellett, — szeptember 1-én egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő, egészen ujjonnan berendezett

női kalap- és kész

konfekció-üzletet

nyitok, ahol minden e szakmába vágó cikkek a legújabb divat szerint és a legolcsóbb árban lesznek kaphatók.

Átalakításokat jutányos árban számítok.

Dús választék gyermek-rnhácskákban és gyermek-kalapokban.

Több éven át Bécsben szerzett tapasztalataim biztosítják a n. é. közönséget, hogy a legfokozottabb igényeknek is képes leszek megfelelni.

Becses pártfogásukat kérve

1154 maradtam kitünő tisztelettel

Stein Mariska.

Ugyanott tanuló-leányok felvételnek.

1167

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséggel tudatni, hogy a **plac-téren, Jakobesics-ház I. emeletén**

Női Kalap Divattermet

nyitottam.

Raktáron tartok nemcsak szalomban készült, hanem valódi **párisi modell-kalapokat,** amelyeket jutányosan szállítok.

Alakításokat pontosan eszközök és igen olcsón számítok.

A mélyen tisztelt hölgyközönség látogatásáért esedezve, ajánlom magamat nagybecsű pártfogásába.

1200 Teljes tisztelettel

Mme Busznyák.

Ugyanitt tanulóleányok felvételnek.

Helyiség-változtatás folytán a gimnáziummal szemben levő dr. Blum-féle házban

két üzlethelyiség

együtt vagy külön-külön és az udvarban egy

nagy raktár,

mely műhelynek is alkalmas, **f. évi november hó 1-től**

kiadó. 1133

Értekezhetni **Kertész Albertnál** ugyanott.

LAKÓHÁZ

Bognár- és Lakatos-utca sarkán,

közel a vasúthoz,

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad:

Dr. Weisz Jenő, ügyvéd.

(Batthyányi-utca.)

1167

ÓRA-
javításokat jól,
olcsón, pontosan eszközöl
— jótállás mellett —

STURCZ GYULA

órás mester. 1193

(Főposta sorában, régi halpiac.)

Dohányzók figyelmébe!

A legjobb szívarkahüvely a

KING.

10 doboz (1000 drb) 1 kor. 40 fill.,
parafával 2 kor. 40 fill.

Kapható: **Deák-utca 4. szám. I. em.**
Jó ház. 1205

Asszonyok,

Férfiak,

Leányok és

Gyermekek

naponta 2—3 koronát

kereshetnek egy pár órai könnyű munkával. Cím a kiadóhivatalban.

Lakatos műhely átvétel!

Van szerencsénk értesíteni a n. é. közönséget, hogy helyben **Árpád-utca 158. sz. alatt** évek óta fennálló jó hírű

néhai Fülöp Lajos-féle épület és lakatos műhelyt

átvettük és azt ujjonnan átalakítva épület, mű és géplakatos műhelyvé, tovább fogjuk vezetni.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, u. m. épület mű és géplakatos és különösen pincegazdászati gépmunkákat stb.

Elvállalunk továbbá épületek és kutak jó karbon tartását évi átalányban. — **Takarék tüzhelyek készítése.**

E téren szerzett sok évi tapasztalatunk előre is biztosítja a n. é. közönséget, hogy pontos, gyors és jó munka valamint jutányos árak által teljes megelégedés kiérdemeljük.

Tisztelettel

Bory Béla és Mamuzsich Kálmán

1063

mű- és géplakatosok
Árpád-utca 158. sz. Szabadkán.

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essencia-Fluid

csak „**KATONA-féle**” „**K. A.**” védjeggyel!

Óvakodjunk tehát hatáskülföldi utáztatok megrendelésétől és kérjük határozottan csak egyetlen **valódi** gyártmányu **KATONA-féle** igazi Növény Essencia-Fluidot, mely 12 üveg 4 kor., 1 üveg 40 fillér.

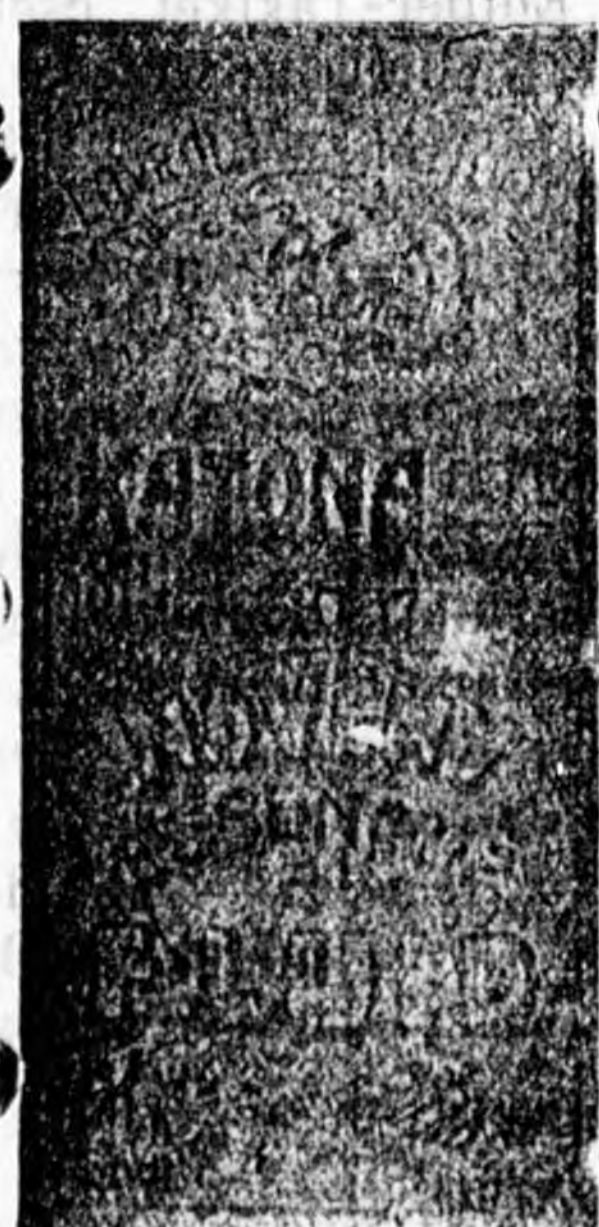
Minden olyan **FLUIDOT,** melyen nem áll rajta **KATONA** név, vissza kell utasítani, mivel hamisított.

Budaesten Török József gyógyszer-

Főraktár: **tára Király-utca és Katona** gyógyszerésznél
Budapesten, I. Pálya-utca 5.

Valódi világhírű **Edisin** arckrém és **Edisin szappan** a főraktáron kapható.

1073

Ma már minden ember tudja, hogy a világhírű

Valódi Növény Essencia-Fluid

csak „**KATONA-féle**” „**K. A.**” védjeggyel!

Páratlan — nélkülözhetetlen — elérhetetlenül megbízható

nagy gyógyhatásu házi gyógyszer. Gyorsan gyógyít minden

gyomor rendetlenséget, megszüntet gyomor- és hasgörcsöt

Kitünő szer minden gyengeségben, étvágytalanságban stb

Gyorsan étvágyat gerjeszt, így a test erőfokozódását — a

test súlyának növekedését idézi elő, az egész idegrendszert megerősíti. Mint külszer, fényesen bizonyult köszvénynél

csuznál, tagszagatásnál stb.-nél.
Cím: **KATONA A.** gyógyszerész, Budapest, I. ker. Pálya-u. 5